

Szerkesztőség:

Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:

Salétron-utca 1189.

Nagy M. Leányvnyomda

Hova az előfizetési és
hirdetési díjak küldendőek

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

Mojelenia hetenként két-
szer, vasárnap és csütör-
tökön reggel.

Előfizetési ár:

É. és sz. évre 5. frt — kr. —

Félévre ... 2. frt 50 kr. —

Negyedévre 1. frt 25 kr. —

Egyes. szám ára 5 kr. —

Hirdetések fevétetnek: Bécsben J. Danneberg I. Wolzeile 19. M. Dukas I. Wolzeile 6—8. Budapest: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schvarcz Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Hansenstein és Vojler (Jaulus Gyula) Dorottya-utca 1. a. Blockner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1., Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda. Granátos-utca; Tenczer Gyula Szerecsen-utca 7., Misraehy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.

Polgári leányiskolánkról.

Kezünkbe véve a helybeli társulati polg. leányiskola ez évi értesítőjében, oda való megjegyzés az, ami a cikkünk megírásánál az impulsust megadta. Azt mondja ott a nevezett intézet érdemes igazgatója: »Nem mulaszthatom el e helyütt megjegyezni, hogy igazán itt volt az ideje, hogy városunk, mely évről évre fokozottabb mérvben hoz áldozatot kulturális célokra, a rendelkezésére álló kultur alapból elvégre ezen a mostoha gyermekéin is segítsen. Mostoha gyermekek! Bizony mostoha gyermekek Szarvas városának ez iskola. Pedig már elmondhatja e kultur intézményünk is magáról, hogy vegyetek figyelmbe. Negyed század sok nemes küzdelme tapad ez iskolához Negyed százada, hogy neveli városunk számára az emberiség szebbik felét, a művelt, intelligens nőket. S hogy mily

áldásosan hatott, senki nem tagadja, mindenki elismeri s mégis mindez ideig nem tudott oda jutni, hogy a város mint a polgárok összesége — megmenesse az anyagi gondoktól.

Szarvason senki nem mo'ha'ly gy kulturáért nem áldozna. Megtesz sokat, de nem mindent. Így szépen gondoskodik az óvoda körül, partolja a főgymnásiumot stb. de a leányiskola csak »mostoha gyermekek» Pedig ennek nem így kellene lenni.

Köröskörül a nagyobb és kisebb szegényebb és gazdagabb alföldi városok. Mit látunk ezek részéről? Lázás tevékenységet, mely oda irányul hogy iskolákat alapítanak nagy költséggel. S e városok nem riadnak vissza az alapítással járó tetemes kiadásoktól, mert tudják, hogy az iskola kamatostul fizeti vissza majdan a rája fordított áldozatot. S ezt mindenütt tudják, csak nálunk nem? Kérdeznék az idegen. Tudjuk ezt nálunk is, de-

hát nehéz a kezdet, vetik közbe. — Ne riadjunk vissza a kezdetről, mert ha mindig így gondolkozunk, soh'se teszünk semmit. Mások azt szeretik remélni, hogy majd eljő a mindezt gyámolió állam. Az veszi kezébe az ügyet s megcsinálja nekünk a miniszteri berendezéssel bíró polg. leányiskolát. Csakhogy itt meg ne feledjük hogy az államnak vannak mostohább viszonyok között élő városai, melyek rá vannak szorulva az állam segélyére.

Városai, melyek lakói az ország határain ki vannak téve az elnemzetlenedésnek, ily helyeken feladata az államnak a segítés munkája. Hála Istennek Szarvas nem jutott még odáig, hogy maga ne tehetne iskoláért. Ily érdemes és jó módú város ne várja be, míg az állam jó segítségére. Tegye meg, a mit képes megtenni s ez az: vagy segítsen a polg. leányiskolát, vagy a mi még

TÁRCSA.

A megtért.

Irtá: VÁTZY JÁNOS.

Szép volt a lelkem; úgy ragyogott bögár szeme, mint az a hamis gyémánt a gyűrűjében. Hamis volt ez is, az is. Este fénylett mindakettő, mikor az a bizonyos szoba függő lámpájának fénye vetette sugarát reájuk melyben szeretet lakik — szóval míg a szív teljesen a hideg iszapban fetreng, melyben oly olcsó portéka a csók s pajzánul dobálják az ide-oda mint érték telen rongyot a zsbáros lomjai között. Olyan az is, mint a ki szórja!

Sötét van odakünn, lassan betekint-hetünk az ablakon, nincs valami nagyon sűrűn elfüggönyözve szabad a belátás mint a bejárás — lopva.

Körül széles pamlag a szoba falánál középen kerek asztal, rajta szesz minden

vegyülete. De ez nem érdekel minket, inkább nézzük azt a füst karikát, mely szép egymásutánban emelkedik fel a pamlag felől. — Ni, mily szépen haladnak a lámpafény felé olyan kis gyűrű alakban, mint a milyen karikát csinál az a piros, korall ajak, mely légbe bocsátja a szivarkából.

— Malvin szólítja meg a leányt a mellette ülő fiatal ember, te nem bírsz szívvel, mert ha bírnál, nem néznéd hidegen epedésemet.

— Józsi, te gyerek vagy, ha azt hiszed, hogy ez a szív is oly könnyen melegszik fel, mint az, melynek egy napja van!

Szegény Duhai Józsi csekély ismerettel is birhatott, de ki tehetett róla, ha a szívének nem tudott parancsolni!

Hamis kis jószág az s ott szuratja meg magát, hol neki tetszik vagy ott talál örömet, hol mások zokognak.

Malvin nem tudott igazán szeretni, mert olyan szívvel birt, mely dúsgazdag volt az érzelmekben s jutott belőle boldogboldogtalaunak. Nem sokat törődött Duhai

Józsi örjöngésig növekedett szerelmével Egy-egy kecses mosoly Malvin ajkáról arra irányult, merre akarta s gyöngysor fogai annak mutogatták szép fehérségüket, ki-nek nagyobb értékét képviselt az ajandéka. Dús haja annak hajlott le a vállaira ki nemcsak szóval de értékes emlékekkel is legjobban tudta magát arra érdemessé tenni.

S szegény Duhai, még is epedett. Ő szegény volt mint a templom egere s rá-gódnia kellett a 80 krajczáros dijnokoskodáson s ugyan mi tellett abból a nyomorú napidíjból? — hisz'az az egy hamis gyémántos gyűrű is fél havi fizetésbe került, mely Malvin ujján diszlik. Többet nem adhatott s ami legdrágább kincse volt — szive, hideg közönnyel fogadtatott. Most is ott tartja Duhai Malvin kezét szive fölött érezteti vele annak dobbanását, mely a leány szive felé törekszik, hogy megértse vele, mi a szeretet?! Malvin odasi-nul a férfi kebelre, hajfürtjei elfödik Duhai arcát s lágyan susogja a leány: szeretlek! Talán a szivek megértették egymást?

H I R E K.

nagyobb dicséretére válnék, v e g y e á t sa j á l k e z e l é s é b e . E g y i k e s e l b e n s e m h á r u l n a a k k o r a t e h e r a v á r o s r a a m i t e l n e b i r n a v i s e l n i .

Szarvas saját érdeke diktálja, hogy tegye meg a lehető e t é r e n . H a m a r e g y p o l g á r e m b e r n e v e l t e t n i ó h a j j a l e á n y á t , m e g e z t t a k á n k i b i j a a j e l e n v i s z o n y o k k ö z t , d e h a a g ö n d v i s e l ő ' e á n y o ' a ' ' d o ' s z e r é n y - a n y a g i v i s z o n y o k k ö z ö t t k é p t e l e n e r r e , k é n y t e l e n l e v é n m a g a s t a n d i j j a t f i z e t n i .

Ez állapotokat pedig a városnak csak meg kell változtatni egyszer mért ha vállalkozik is majdan — sok utánjárás után — az állam ez iskola átvételére azt csakis úgy fogja tenni ha a város kellő részt vesz a terhek viselésében Ugy hisszük tehát, jobb volna ez időt be nem várni, hanem megtenni mindent, ne hogy vád érhesse a várost, hogy e téren nem tett épen semmit.

Nem volna szabad a városnak elnézni azt, hogy ez iskola tanterei oly neveltségesen csekély díjazásért annyira önfeláldozóan működnek. Dicséretet érdemel az önfeláldozás, de ne fogadja el azt Szarvas városa ingyen.

Nem is hisszük hogy ha volna, ki ez ügyet lelken viselve buzgón törekednék megvalósítására, hogy fáradozása eredménytelen maradna. Ime ismét egy szép tér, hol az intelligens elem szepet és hasznosat művelhet.

D.

Pályázat. A feloszlott békémegyei 1848/49-es honvéd-egylet örökös alapítványának 85 frt kamata a megye szept. havában tartandó közgyűlésében egy vagyontalán és kifogástalan erkölcsű első sorban békésmegyeyei 1848-49 évi volt honvédnek fog kiadatni. Ezen kamatot elnyerő öhajtok illetőségi, szegénységi erkölcsi és az önvédelmi harcban teljesített szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a megye alispánjához szept. hó 8-áig küldhelik be.

— A nagykorösi m. kir. állami mén-telep harmadik osztálya Békés Csabán értesítette előljáráóságunkat, miként ez évben önkéntes soroztatásokat már nem eszközölhet.

— A békés-eszanádi h. é. vasut rész-vénytársaság. miután a békés egység nem sikerült, a következő birtokosok ellen indította meg a törvényes kisajátítási eljárást: Szarvas városa, Gajdos János, Hruska Mária, Folytán Márton, Kövér Gusztáv és Boros Máté.

— Vizsátó zenészek. Rácz Pepi zenekara f. hó 25-én fűrdői utjáról visszatért.

— A körös-hidjának ujjaépítése s a hi melletti köut részletnek áthelyezése folytán a köulon való közlekedés a Haasz és Schönfeld-féle gözmalomtól kezdve a főszogabíró által beszünttetett s a közlekedés r töltés melletti utra és a Körösön át épített földtöltésre van terelve.

— Meghívó. A felvidéki Magyar Köz-művelődési Egyesület XII. rendes közgyűlését gróf Károlyi István egyesületi elnök ur elnöklötte alatt f. év. október hó 2-án Nyitra tartja meg melyre az egyesület 1. tagjait ez uton is tisztelettel meghívjuk. Az igazgató választmány a közgyűlés tárgyainak előkészítése végett Nyitra október 1-én délutáni 4 órakor tart ülést. A közgyűlésen résztvenni szándékozókát egyuttal felkérjük hogy ebbeli szándékukat valamint azt, hogy a közgyűlés után rendezendő

banketten is részt kívánnak-e venni, f. év szeptember hó 10-ig az egyesület titkáranál bejelenteni sziveskedjenek.

— A hesseni légy elleni védekezés tekintetében eddig legsikeresebb módszernek bizonyult az észak-amerikai államokban, az úgynevezett csalogató vetések alkalmazása. Ezen tapasztal sikerek alapján a földművelésügyi miniszter is elrendelte hogy azon községek illetve óárosok határában hol a hesseni légy fellépte az elmúlt évben nagy mértékben megaptvá e , a csalogató vetések alkalmazásba veendők. Ez abban áll, hogy minden táblában már aug. utolsó vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra a legsilányabb mag is jó. A kikelt vetésr. a hesseni legyek petéiket lerakván, ezek még a rendszeres vetés, de minden esetré e tél beállta előtt jól alá szántandók, ügyelvén arra hogy minden szál jól a föld alá kerüljön, s így abból a légyrajok ki ne szállkassanak. Igen ajánlatos az ilyen csalogató vetések lehen-gerelese is.

— Tessék házasodni. A «Köl. Zeit.» kis hirdetése házassági ajánlatai között 2 angolnő, egyenkint 10 millióval, 6 amerikai nő 1—5 millió dollár hozománnyal, 1 hölgy 2 millió márkával 5 hölgy 100—500 ezer márkával, zsidó nők 200 ezertől 5 millió márkáig férjhez akarnak menni.

— Ki akar vasutas leni? A vasuti tisztképző tanfolyamon a beiktatásokat augusztus 27-én kezdték meg és szept. 2-án fejezik be. Ki eddig felvételért még nem folyamodott, a kitett napokon felvételét és beiktatását egyszerre eszközöltheti. Az előadások szeptember 3-án veszik kezdetüket.

— A kisujszállási szept. hó 2-iki vásár a takonykór miatt fenálló határozár miatt nem tartatik meg.

— Békésvármegye leglőbb adót fizetői névjegyzéke az 1894 évben: Br. Wodianer Albert Öcsöd 33903.80. — Gr. Almásy Kálmán Kétegyháza 15597.95. — Gr. Wenckheim Géza Doboz 14550.14. — Br. Wenck-

Malvin se tudná felelni rája.

Megnyughatott-e Duhai eme szóra?

Aligha! hiszen olyan sokszor hangzott le már az előtte s mindannyiszor esalódott. Malvint vitte tovább a tetszvágy, a hiuság s a feltűnés utáni töprengés — Czélt ért, feltűnt ott ragyogott az ifjuság egén, mint egy fényes csillag de ép oly hidegen is, míg nem lehult s sugarai végig huzódtak a -- posványon. Szennyes rongydarabbá vált, kidobott az utszelre.

* * *

Egy szép őszi reggelen, elhomályosult csillagot szállított a paraszt szekér Budapestre. Lassan dűczögött a kerék a kövezeten, nehogy benne fekvő beteg feljajdulásával kíváncsiak seregelenek össze. A Rókus kórházban magas agyra helyeztek az apolók. Nem volt ott senki ki szánakozó pillantást vetett volna is rája, elhagyatva volt mindenkitől s nem kérdezte meg a személyzetten kívül senki hogyletét! — Sirt a beteg, nehéz sóhajok szálltak fel kcbleről s heteket kellett így átélnie míg nem egy nap on idegen férfi kereste fel őt.

A beteg esendesen imádkozott s könnyes szemét elfőde kendőjével.

Lassan közeledett felé az idegen s gyengén megszorította a kiaszott kezét.

— Malvin! szólt lassu hangon az idegen.

Felrezzent a leány s felvette elhomályosult szemeit. Nem szólt, hanem kezét szívére téve zokogott sokáig.

— Malvin ismerse-e még kérdé újra a férfi ismerd meg Duhai Józsi!

Malvin zokogott nem szólt, hanem kinyújtotta kezét. Oly jól esett neki esengésre összekulesolni a vékony ujjakat.

— Józsi bocsáss meg! susogta nagy-sokára töredező hangon a leány.

Duhai megbocsátott s bizonyosságul megcsókolta a halvány homlokot.

Malvin megrezzent a csokolásra s hal-kan szólt.

— Ne, ne érints ajkaddal, soha soha. Ezt a test nem érdemli meg az igaz szeretel csókját, én bűnös vagyok.

— Malvin, ma már nem vagy bűnös a kít megbantottal, megbocsátok neked s szenvedéseidert megszenvedel te is.

— Csak Isten bocsáthat meg.

— Ő is megbocsát, mert érzem, hal-lom szived dobbanásáról, hogy őszinte a banatod.

— Menj, menj Józsi, kérd te is őt még én is imádkozom.

— Megyek Malvin, de ujból itt leszek s akkor — enyém léssz.

— Nem lehet Józsi, én érdemetlen vagyok rája.

— A bocsánat mindent feledtet.

— Hazudtam, igaz szerelmedet rava-szul megcsaltam s ezt feledni nem lehet.

— Légy nyugodt Malvin én nem látom többé a szennyben fetrengő leányt benned, hanem a Magdolnát, kiről saját könnye mosta le a mocskot.

— Köszönöm Józsi!

— Isten veled!

* * *

Jókai a borsószemnyi gyémántot meg-vándoroltatja. Kiemeli a földből s viszi-viszi minden en keresztül fel a korona tetejéig majd visszaengedi hullni oda, honnét előszedte. A szívnek is van gyémántja s

heim Viktor F.-Gyarmat 9703.81. — Gr. Almásy Dénes Gyula 9673.98. — Gr. Wenckheim Dénes Doboz 8760.80. — Gróf Apponyi Albert B.-pest 8332.07. — Geiszt Gáspár Kondoros 6937.65. Geiszt Gyula Kondoros 6446.69. — Szalay József Csaba 5096.36. — Jurenák Sándor Orosháza 3582.89. — Beliczey István Csaba 3040.10. Wolfinger Lipót Sámson 2711.70. — Léderer László Öcsöd 2607.80. — Schwarcz Ferencz F.-Gyarmat 2558.27. — Pfeiffer Antal Békés 2415.45. — Lászkó Jakab Csaba 2178.82. Kontur József Szarvas 1938.27. — Künstler Sámuel Orosháza 1915.76. — Szucsú Béla Csaba 1794.42. — Gr. Bolza Géza Szarvas 1675.49. — Kliment Z. György Csaba 1576.86. — Székács József P.-Szt.-Tornya 1445.82. — Id. Belenta János Békés 1416.21. Beliczey Rezső Csaba 1398.07. — Léderer Rudolf Sz.-András 1395.15. — Kocziszky Mihály Csaba 1374.15. — Fábry Károly Csaba 1315.20 ügyvéd. — Kliment Z. János Csaba 1296.46. — Urszinyi Dezső Csaba 1278.76 ügyvéd. — Székács István P.-Szt.-Tornya 1105.98. — Dérczy Ferencz Kondoros 1061. — Weisz Mór Gyula 1030.23. Ravasz József P.-Földvár 1011. — Tóth László Körös-Tarcsa 959.06. — Székács Pál P.-Szt.-Tornya 929.75. — Sztójánovics Gyula Csaba 916.87. — Novák Kamill Gyula 910.20. — Kocziszky János Csaba 889.98 ügyvéd. — Péter András Szeghalom 851.20. — Farkas József Csorvás 847.16. — K. Schriffert. József Gyula 816.64. — Boros János K.-Tarcsa 805.20. — Ravasz István Csorvás 797.27. — Omaszta Gyula Csaba 778.78. — Zalay Mihály Csorvás 750.58. — Kliment János Csaba 750.44. — Ladics György Gyula 740.41. — Klein Adolf Gyoma 731.33. Miklya Z. György Csaba 695.46. — Kraft Viktor Csorvás 693.26. okl. gazdász. — Löwinger Lipót Csaba 678.45. — Braun Mór Gyula 677.13. — Kitka János Csaba 676.55. — Horváth Károly Orosháza 676.34. ügyvéd. — Wagner János Gyula 666.28. — Kardos József Szeghalom 660.49. — Medo-

nagy-nagy tömben csak is a szív képest azt fellelni mely a boldogság sugarával környezheti őt.

Duhai, az élet posványában akadt rá s miért ne emelné ki onnét ha abban véli feltalálta gyémántját igazi kincsét? Nem drágább e lélek mint az a hitvány jegecz, mely arnyi sok üveget és szívet hasított már az életben?

Vedd fel Duhai Józsi, te tudod mi a becse! Másnak semmi, neked minden, más pokollát szemében, te a mennyet; emeld fel, üdvözülj!

Duhai felemelte a leányt magához s karjaiban édesen suttogja fülebe az egykor csalfa s ma őszinte szót: szeretlek.

Irma, levelközve szennyéből, azon nevet vette fel újból, melyet a szentség szentelt meg. Bogárszeme visszanyerte fényét, ragyogott s ragyogása besugározta azon szívet, mely örizzetlen szeretettel viseltetett iránta.

varszky Pál Csaba 645.49. — Kenéz József Turkeve 636.01. Lehczky János 628.73. — Mikolay István Orosháza 628.60 ügyvéd. — Mikolay Mihály Szarvas 623.86. — Laurinyecz György Csaba 610.04. — Zsilinszky Mihály Csaba 609.25. — Kis B. Mihály Vésztő 608.80. — Maczak György Csaba 608.78. — Lewy Sámuel Csaba 605.94. — Dr. Sailer Vilmos Csaba 599.88 ügyvéd. — Polgár Béla Füzess-Gyarmat 591.60. — Ifj. Dérczy Péter Szarvas 587.67. — Schreiber Dávid Kondoros 585.96. — Molodovány Lajos Gyula 585.57. — Rasovszky Fülöp Békés 568.64. — Kalmár József Endrőd 567.20. — Kuch M. Tóbiás Öcsöd 562.49. — Gerlem Reinhardt Gyula 561.71. — Hercegh Géza Csaba 560.90 ügyvéd. — Basch Lipót F.-Gyarmat 547.94. — Weisz Adolf Csaba 547.27. Reck József Csorvás 544.03. Kitka György György Csaba 542.34. — Fejér Béla Öcsöd 532.48. — Robicsék Károly Szarvas 531.17. — Keller Imre Gyula 520.49 ügyvéd. — Kovács L. Mihály Csaba 529.35. — Szécsényi Lajos Új Kigyós 523.68. lelkész. — Dr. Dunay Alajos Szt.-András 520.18. — Reiner Béla Csaba 517.47. — Dr. Papp József Szeghalom 516.19. — Medveczky József Szarvas 513.60. — Kis Pál Gyuró Szarvas 513.42. — Fischer Pál Csorvás 513.12. — Réthy Sándor Szarvas 510.88. — Ahim L. András Csaba 504.58. — Kovács Mátyás Csaba 502.42. — Vinkler Lajos Gyula 500.80 gyógyszerész. — Schwarcz Simon Kondoros 498.63. — Décsy József Csaba 492.70. — Kovács J. István Endrőd 491.73. — Nagy Károly Gyula 489.86. — Koniczky János Békés 489.66. — Kovács Sz. Mihály Csaba 485.12. — Hoffer Adolf M.-Berény 483.02. — Folegyi János Csaba 476.79. — Vámosy Sándor K.-Tarcsa 475.91. — Klein Ferencz Csaba 467.85. — Klausz Lázár Endrőd 466.63. — Kovács Antal Orosháza 466.33. — Hakker Mátyás Öcsöd 465.26. — Koren Pál Csaba 464.72. lelkész. — Tatár János Szeghalom 462.94. lelkész. — Bakos Mátyás Csaba 462.77. — Justh István Békés 459.62. — Lukács Károly Gyula 457.52. — Kraszló Mihály Csaba 456.87. — Reisner Zsigmond Gyula 456.39. — Timár János Endrőd 455.78. — Braun Adám M.-Berény 450. — Achim F. András Csaba 449.55. — Oláh Antal Öcsöd 445.31. — Bajesi János Kondoros 445.09. — Lévy Áron Csaba 443.49. Kliment Z. János Csaba 441.44. — Gajdács János Csaba 441.30. — Sárkány György Szarvas 441.15. — Sern Amue' ar s '0.82. — Dr. M'rký János Gyula 440.10 ügyvéd. — Mező Sándor Szeghalom 436.76. — Stein Sámuel Kondoros 536.30. — Végh Gábor Gyula 434.92. — Miskucza György Gyula 433.93. — Kesjár János Csaba 433.92. — Ifj. Patay György Csaba 432.82. — Kis Mihály Szarvas 427.99. — Leszik Mátyás Töt-Komlós 427.37. Dr. Erkel Rezső Gyula 427. — orvos. — Léderer Lajos Gyula 426.82. — Kis György Szeghalom 424. — Ifj. Szaszák János Csaba 421.84. — Dr. Androviczky Lajos Csaba 421.63. — Varságh Béla Csaba 421.62. — Kovács Sz. András Csaba 421.29. — Hartmann Herman Orosháza 420.35. — Tóth András P.-Szt.-Tornya 415.75. — Szabados Antal Gyula 413.09. — Hursán Pál Csaba 412.23. — Lehoczky József Orosháza 411.80. — Gyáni Zsigmond Kondoros 411.63. — Prág Bonifác Csorvás 411.57. — Prág Lajos Csorvás 410.31. — Bakucz Tódor Békés 407.83. — Tenner Lipót Csaba 407.47. — Nagy József P.-Földvár 406.57. — Ifj. Kohlmann Ferencz Gyula 404.76. — Tolnai Ferencz Öcsöd 403.02. — Likker János Békés 401.79. — Achim Pál Csaba 400.98. — Bekk Károly F.-Gyarmat 399.48. — Ifj. Petay András Csaba 398.77. — Pohl Gábor Szarvas 398.07. Zahorán Pál Csaba 397.38. — Reisner Emánuel Gyula 395.98. — Bohus M. András Csaba 395.96. — Kis Mihály Gyuró Szarvas 394.86. — Müller Nathán Csorvás 394.28. — Valkovszky Mihály Cs.-Csüd 392.74. — Szabó Mihály K.-Tarcsa 391.77. — Lusztig Károly Kondoros 390.80. — Borsóthi Géza Vésztő 389.27. — Zahorán Mátyás Csaba 388.84. — Piltz Márton M.-Berény 388.57. — Szirmay L. Árpád Szarvas 387.76. — Szeberényi Lajos Csaba 387.56. lelkész. — Dezső Antal Öcsöd 386.73. — Endrész András Gyula 386.71. — Bagt Pál Békés 386.57. — Bekk József Békés 385.27. — Hankó F. Mihály Csaba 375.54. — Uhrin J. Imre Endrőd 375.24. — Pollner Ödön Csaba 375.90. — Zeiler Mátyás Csaba 372.73. — Zahorán György Csaba 372. — Rajki József P.-Földvár 367.89. — Huttiray László Szt.-Bndrás 367.38. — Lipták V. János Csaba 365.93. — Szabó Antal Orosháza 365.86. — Braun Adám M.-Berény 365.22. — Gyáni Gergely F.-Gyarmat 360.72. — Kvasz János Csaba 360.15. — Csonka Pál Szarvas 358.57. — Achim L. György Csaba 358.42. — Gyulai József K.-Ladány 356.93. — Tolnai János Szt.-András 356.32. — Horváth Mihály Orosháza 355.34. — Dérczy Antal Kondoros 354.69. — Hunya Elek Endrőd 354.52. — Ifj. Zahorán György Csaba 354.24. — Botyánszki András Csaba 357.67. — Morvay Mihály Békés 352.37. — Litauszky György Szarvas 352.05. — Dr. Zsilinszky Endre Csaba 349.12. — Szántó Dezső Békés 347.74. — Bulla Sándor Orosháza 345.18. — Kis István Csorvás 342.90. — Kocsor Gergely Békés 341.36. — T. Veres József Békés 341.25. — Dr. Hász Soma Orosháza 341.11. — Uhrin József Endrőd 337.97. — Varga Péter Békés 335.40. — Kocsóndy Mihály Pusztá-Szent-Tornya 334.75.

SZINÉZSET.

Pesti Ihász Lajos jól szervezett színtársulata f. hó 25-én kezdte meg előadásait városunkban.

Első bemutató előadásul Milöcker 5 felvonásos operetteje »A Boszorkányvár« került színre. Játékukkal, illetve énekükkel kitűntek az előadás alkalmával H. Serfőzy Etel Halasi Béla és Nyitrai Sándor, Nográdi János a társulat tenoristája ez alkalommal nem érvényesítette kellőleg gyönyörű tenor hangját, mely most látványos volt. Nyitrai és Timárné komikus szerepekben teljesen megféleltek. Ottinger Aranka kedvesen mozgott a színpadon s kupléit a közönség megtapsolta. A harmadik felvonásban Liczenmeder nővére ka »Bachans«

anczot lejtették el, mit a publikum meg-
ujrázott.

Vasárnap, folyó hó 26-án Sziglegeti
Ede népszínművét »A Csikost« adták bér-
letszűnetben, gyer közönség jelenlétében.
A darab már nagyon is ismerős közönsé-
günk előtt, csak nem régiben kétszer adták
elő műkedvelőink is, lehet, hogy ez volt
oka a közönség közönyének. Azok, kik a
műkedvelői előadást, valamint a szintársu-
lat előadását is látták, érdekes összehason-
lításokat tehettek a kettő közt. Ez össze-
hasonlítás folytán láthatjuk, hogy mily sza-
kavatott ügyes rendezéssel hozta Golián
Soma jegyző ur színre műkedvelőinkkel
eme darabot. Bátran merjük állítani, hogy
ja műkedvelői előadás egy cseppet sem ál-
ott hátrább a szintársulatánál. Színésze-
inkre különben, a mi pedig Pesti Ihasz
szintársulatánál (dicséretére legyen mondva)
szokatlan jelenség, lehangolólag hatott a
meglehető üres nézőtér. Az első felvonás
nem nyerte meg tetszésünket, Liszka Gizella
kissasszony és szereplő társai a műkedvelő
előadásnál eme felvonásban jóval nagyobb
sikert arattak. A második és harmadik felvo-
nás egészben véve már sokkal jobban ment.
H. Serfői Etel zajosán megtapsolta a közön-
ség. A részeg asszonyok jelenete folytonos
derültségben tartott mindenkit. Viola
József bariton énekesnek jó hangja van,
de kissé nagyobb érzéssel kellett volna ját-
szania. Nyitrai Sándor jó Márton volt, de
nem habozunk kijelenteni, hogy Golián Soma
ur alakítása sokkal jobban sikerült annak-
idején. Mint mondók az előadás eme fel-
sikere a közönség részvétlenségében nyert
magyarazatát. Telt szinkör előtt bizonyára
másként ment volna az egész. A színészre,
bár mint küzdjön is ellene, mindég lehan-
golólag hat az üres nézőtér.

Hétfőn, augusztus 27-én bérletben
Herczeg Ferencz vigjátékát »A Három
Testőrt« játszották. Eme mulattató ujdons-
ság meséje a következő: Pollacsek J. Tam-
as borkereskedésének alkalmazottjai tár-
suknak Latorka üzletvezetőnek 25 éves ju-
bileumát ünneplik meg. Az ünnepélyen
Pollacsek is megjelenik unokabugával,
Lizával és feleségével, ki azelőtt a vidéki
operette divája volt. Az ünnepélyen három
hívtalan vendég is van jelen: Hortovay egy
híres verekedő, Rátky lapszerkesztő és báró
Flóris képviselő, kik mindannyian Róza
nyomában járnak. Pollacsek, mit sem tud
f... g... g...
nak Hortovay udvarol, s azért belenyugszik
Rátky ajánlatába, hogy a neki útjában álló
udvarlót tapintatosan eltávolítsa. Rátky aj-
tót mutat a vetélytársnak, ki ezt sértésnek
veszi s duellummal fenyegetődik. Időközben
Rátky lapjában elhíreszteli, mint lőtt le Pol-
acsek 100 közül 99 négykrajczarost, mint
lőtt le két testőrtisztet Odesszában, mire a
harmadik menten bocsánatot kért tőle. A
második felvonásban Rátky, Róza leveleit ke-
resi, kivel azelőtt viszonya volt s az egyik
levelet asztalán feleli, mikor Pollacsek s
utána Hortovay rontanak le. Amaz Rátkyt
arra kéri, hogy az ügyet tapintatosan in-
tezze el, emez megriadva az újságcikkjéről
kész a harmadik testőr nyomában járva,
bocsánatot kérni Pollacsektől. Mig Rátky
ez izenettel a szomszéd szobában jár Hor-
tovay észreveszi Rozának felbontott levelét,
Pollacsek és Hortovay kibékülnek s a szá-

jaskodó eltűnik, amaz pedig a másik szo-
bába megy, mert egy hölgyet jelent be
a szolgál. Róza jelen meg ki leveleit kéri
Rátkaitól, Megiskapja a leveleket, de egy
hiányzik. Liza nagynénje után jó a redac-
tióba. Roza ezalatt eltűnik a szomszéd szo-
bába. Liza még a szerkesztő az
időközben rendezett tüntetést nézendő az
ablakhoz megy, zsebre dugja az áruló le-
velet, azután eljátszik Rátkivel egy bohókás
szerelmi jelenetet mert úgy érzi, hogy tisz-
tában kell lennie ezzel az emberrel, ki
már kezd neki imponálni, tehát olyan férfi
a milyent ő keres. Rátky már meg van
fogva, de kivágja magát s szerelmi vallo-
mását fogadásból történetnek állítja. Polla-
csek ekkor Hortovay besugárására felesége
levelét meg keresni s Rátky Lizával és
a férjjel szembeni kényes helyzetben kény-
telen bevallani, hogy Roza ott van s é en
Béccsel beszélget a telefon szobában közben
s keresztelt levéllel Liza elrohan. A harma-
dik felvonásban Pollacseket ügyes fül-
létessel elhallgattatják s Rátky miután sike-
rült magát, Rózával való régi viszonyát
tekintve, kitisztázza, elnyeri Liza kezét.

A darabban a mai kor lovagiasko-
dása és a modern ujságírás visszasságai
képezik bő forrását a humornak. Maga a
cselekmény a beékelt epizódok miatt na-
gyon lassan halad s igen jelentéktelen. Az
esemény súly pontja erre, hol arra az
alakra szökken. Vannak teljesen felesleges
alakok is a milyen például a főtisztelennő
anya stb. A darabot a pazarul szórt finom
ötletek, melyek a cselekménnyel vajmi ke-
vés összefüggésben vannak továbbá, az ele-
ven kacagató alakok és mulattató hely-
zetek teszik hatásossá.

A szereplők közül főként Halasi és
Győző emelték a humort érvényre, zajos
derültségben tartva a közönséget. Meg kell
továbbá emlékeznünk N. Bodroghy Lináról,
ki szerepének teljesen megfelelt. A mellék-
szereplők Demény Albert (Hortovay) Delli
Lajos (Flóris báró) O-Kis Julia (Róza)
R. Nagy Gyula (Kosmiczky) Tukoray (La-
torka.) szintén előmozdították az est si-
kerét.

Kedden f. hó 28-án Konti fülbemászó
zenéjü 3 felvonásos operette ujdonsága a
»Cziterás« következett. Maga a zene egy
egységesen megalkotott szép mű, melynek
indulót, keringőt, románczait és kupléit a
közönség kedvteléssel hallgatta végig s za-
josan tapsolta meg. Annál kevesebb jót
mondhatunk a szövegről. Egy spanyol ki-
rály hosszú bujdosás után visszatér hazá-
jába hogy a trónbitortól megfossa a trón-
tól. Menyasszonyát próbára teszi és a da-
rab végén eléri boldogságát. Ennyi az ope-
rette meséje. A mi az előadást illeti, az
teljesen kielégített bennünket, szép, üsz-
hangzó volt mindvégig. Az ének- és a ze-
nekar kitett magáért s ez főként a derék
karmester Beranek Mihály érdeme. Nög-
rádi ez alkalommal elemében volt, szépen
iskolázott hangját örömmel hallgattuk. H.
Serfői Etel kedves pajkossággal játszotta
el Rozettát, a cziterás kedvesét. Kupléit a
közönség megtapsolta. Ottinger Arankáról
szintén csak jót mondhatunk, erőteljes szép
alt hangja van s játéka, testmozdulatai is
megfelelők. R. Nagy Gyula és Tukorai
Loránd, a két titkos rendőr jóüzien mó-

káztak, s kupléikkal szintén zajos tetszést
arattak. Halasi Béla, a társulat eme kiváló
tehetségű tagja, mint mindig úgy e darab-
ban is ügyesen játszott. Timárné komikus
alakításán jó izűt neveltünk. Általán véve
ez az est, szépen sikerültnek mondható s
meggyőződtetett bennünket arról, hogy
Pesti szintársulata csakugyan elsőrendű vi-
déki operette társulat.

Czápa.

Irodalom és művészet.

Uj politikai folyóirat Budapesten.

Élénk megbeszélés tárgyat képezi a fővá-
rosi politikai és irói körökben egy szeptem-
ber hóban meginduló uj heti folyóirat, mely
főcéljául a külügyi kérdések szakavatott és
tárgyilagos fejtegetés tűzte ki. Ezen folyóirat
»Politikai Hetiszemle« czim alatt Székely
Sámuel ur a Budapesti Hirlap volt párisi,
majd Párisból történt kiutasítása után lon-
doni levelezőjének felelős szerkesztése al-
att fog megjelenni. Székely ur külpolitikai
tudósítói minőségében szerzett tapasztalatait,
politikai és társadalmi összeköttetéseit va-
lamint kétségtelenül széleskörű szakavatott-
ságát ezen uj folyóiratban fogja értékesíteni
s így ezen uj szemlének tekintettel hézag-
pótló voltára nagy jövőt jósolhatunk. Végül
megemlítjük, hogy a »Politikai Hetiszemle«
a külpolitikai kérdések fejtegetésein kívül
felöki: A belpolitikai, közgazdaság, társadalmi
irdalmi műszeti és sport kérdéseiket is. Az
uj szemle köré Székely urnak sikerült az
ország legelőkelőbb politikusaikat és szakiróit
csopontosítani. Az érdekes vállalkozásra előre
is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Pallas Nagy Lexikonából megje-
lent a 77-80 füzet E füzetek az ellenke-
zesség — Építészeti stílus közötti tudni-
valókat foglalják magukban. S úgy a szö-
veg közé nyomot ábrákkal mint mű mel-
léletekkel gazdagon vannak illusztrálva.
A mű mellékletek közül felemlítjük a kö-
vetkezőket: Eleség növények Éloskődő nö-
vények. Az élvezet növényei Építészet (Indiai
pelázig etruszk. görög és római, bizanci
és ó-keresztény építészet) Az erő emble-
mája Coyevostól, Észak-Amerika egyesült
államának térképe Az ó-budai emelő hid
Esztergom város szín nyomatu tervrajza,
Erdei vasutak, Európai népviseletek stb.
A Pallas Nagy Lexikona megrendelhető
minden könyvkereskedésben s hogy a ter-
jesztést a kiadó társaság megkönnyítse, a
külföldi vagy régi Lexikonokat bizonyos
összegért becsereleli.

Beniczkyné Bajza Lenke válogatott
regényeiből a Singer és Wolfner kiadásá-
ban megjelent a második sorozat 19. fü-
zete is. Ez a Megkéssett fecske II. kötetének
folytatása. E füzetes vállalatból egy-egy
füzetnek ára 25 kr.

Felelős szerkesztő: Mihálf József

Kiadó: Sápsszky János.